

ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД

№ 11 червень 2015

Головний редактор:

Клименко А. П.,
ректор Чорноморського державного
університету імені Петра Могили, д.т.н.,
професор, Заслужений діяч науки і техніки
України, Президент Асоціації університетів
України

Заступник головного редактора:

Федоренко В. Г.,
д.е.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки
України, академік УАН, завідувач кафедри теоре-
тичної та прикладної економіки ІПК ДСЗУ

Відповідальний секретар:

Кучеренко Г. Б.

Члени редакційної колегії:

Антонова А. В., д.держ.упр., доцент, професор
кафедри Чорноморського державного університету
імені Петра Могили
Бакуменко В. Д., д.держ.упр., професор, проректор
з наукової роботи Академії муніципального управ-
ління
Бистряков І. К., д.е.н., професор, завідувач відділу
ДУ «Інститут економіки природокористування та
сталого розвитку НАН України»
Горлачук В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри
Чорноморського державного університету імені
Петра Могили
Гречан А. П., д.е.н., професор, завідувач кафедри
Київського національного університету технологій
та дизайну
Груба Г. І., д.держ.упр., доцент, професор кафедри
Чорноморського державного університету імені
Петра Могили
Дацій Н. В., д.держ.упр., доцент, професор
кафедри Академії муніципального управління
Дацій О. І., д.е.н., професор, директор Науково-
навчального інституту Академії муніципального
управління
Денисенко М. П., д.е.н., професор, професор ка-
федри Київського національного університету тех-
нологій та дизайну
Ємельянов В. М., к.т.н., доцент, проректор-
директор Інституту державного управління
Чорноморського державного університету імені
Петра Могили
Завізна Н. С., д.е.н., доцент, провідний науковий
співробітник відділу стратегії сталого розвитку та
інвестиційно-інноваційної політики Науково-
дослідного економічного Інституту Міністерства
економічного розвитку і торгівлі України
Івашова А. М., д.держ.упр., професор, завідувач
кафедри Академії митної служби України
Кальниш Ю. Г., д.держ.упр., с.н.с., завідувач кафе-
дри Чорноморського державного університету імені
Петра Могили
Кузьменко О. Б., д.е.н., професор, заступник
декана Чорноморського державного університету
імені Петра Могили
Плакіда В. Т., д.держ.упр., доцент, професор ка-
федри Чорноморського державного університету
імені Петра Могили
Плеханов Д. О., д.держ.упр., доцент, завідувач
кафедри Чорноморського державного університету
імені Петра Могили
Савченко О. Ф., д.е.н., професор, професор кафедри
Полтавського університету економіки та торгівлі
Сиченко В. В., д.держ.упр., доцент, завідувач
кафедри Дніпропетровського державного аграрно-
економічного університету
Сорока М. П., д.держ.упр., професор, народний
депутат України
Федоренко С. В., к.т.н., доцент Київського націо-
нального університету будівництва та архітектури
Чорна А. О., д.е.н., професор, завідувач кафедри
менеджменту та адміністрування Вінницького
торговельно-економічного інституту Київського
національного торговельно-економічного університету
Шамрай В. О., д.держ.упр., професор, професор
кафедри Академії праці та соціальних відносин

ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД

№ 11 червень 2015 р.

Журнал засновано у січні 2002 року.
Виходить 2 рази на місяць.

(постанова президії ВАК України № 1-05/2
від 27.05.2009 р., наказ ВАК України № 340
від 21.04.2011 р. «Про внесення змін до переліку
наукових фахових видань України»)

Свідоцтво КВ № 17597-6447ПП від 29.03.2011 року
ISSN 2306-6814

Передплатний індекс: 23892

Адреса редакції:

04112, м. Київ, вул. Дорогожицька, 18, к. 29

Поштова адреса:

04112, м. Київ, вул. Дорогожицька, 18, к. 29

Телефон: (044) 223-26-28, 537-14-33

Тел./факс: (044) 458-10-73

E-mail: economy_2008@ukr.net

www.investplan.com.ua

Засновники:

Чорноморський державний університет імені

Петра Могили,

ТОВ "ДКС Центр"

Видавець:

Відділ інформації

Стаднік С. Б.

Відділ реклами

Чурсіна А. М.

Коректор

Строганова Г. М.

Комп'ютерна верстка

Полулященко А. В.

Технічне забезпечення

Дідук Б. Б.

Передрукування дозволяється лише за згодою редакції.
Відповідальність за добір і викладення фактів несуть автори.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
За зміст та достовірність реклами несе відповідальність
рекламодавець.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Чорноморського
державного університету імені Петра Могили 28.05.15 р.
Підписано до друку 15.06.15 р.

Формат 60x84 1/8, Ум. друк. арк. 16,4.

Наклад — 1000 прим.

Папір крейдований, друк офсетний.

Замовлення № 1506/3.

Віддруковано у ТОВ «ДКС Центр»

м. Київ, пров. Куренівський, 17

Тел. (044) 537-14-34

© ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД, 2015

ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД

№ 11 червень 2015 р.

У НОМЕРІ:

Економічна наука

Божкова В. В., Дериколенко О. М.

Теоретико-методичні підходи до формування стратегії для венчурних промислових підприємств

Зельдіс В. В.

Застосування фінансових деривативів у стратегіях арбітражу на ринку цінних паперів

Гнибіденко І. Ф.

Інвестування в соціально-трудоу сфері: сучасний стан та перспективи розвитку

Хопчан В. М.

Сучасний стан та перспективи державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні

Дем'ян Я. Ю.

Оцінка інвестиційної привабливості областей України

Матвейчук А. О.

Формування інформаційної моделі взаємодії суб'єктів господарювання і податкових органів

Кудінова А. В.

Виробництво і споживання в глобальній економіці: характер взаємодії

Лазеба Є. С.

Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель у Полтавській області

Оксак А. О.

Державне регулювання процесів злиттів та поглинань в Україні

Самофал Є. В.

Оцінка інвестиційної привабливості акцій в умовах складнопрогнозованого економічного середовища

Державне управління

Радиш Я. Ф., Долот В. Д., Васюк Н. О.

Сучасний зарубіжний менеджмент: досвід для керівників лікувально-профілактичних закладів України

Рябцев Г. А.

Нові підходи до визначення та гарантування енергетичної безпеки України

Качний О. С.

Впровадження концепції "комфортне місто" як найдієвіший, всесвітньо визнаний механізм оптимізації

й модернізації адміністративно-територіальної одиниці

Архитов О. Є., Архитова Є. О.

Особливості визначення обсягу інвестицій в систему захисту інформаційних ресурсів

Вострікова Н. В., Шпак Ю. В.

Аналіз та оптимізація функцій і завдань центральних органів виконавчої влади із управління

водними ресурсами в Україні

Фоменко С. В.

Формування культурної політики у контексті впровадження Угоди про асоціацію Україна-ЄС

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛУ

- У статті з лівого боку має стояти індекс УДК (реєстр – «ВСЕ ПРОПИСНЫЕ»).
- Ініціали та прізвище автора. Через кому після ПІБ зазначається науковий ступінь, вчене звання, посада, науковий заклад (мовою статті та англійською мовою).
- Назва статті (реєстр – «Как в предложениях») мовою статті та англійською мовою.
- Анотація мовою статті та англійською мовою.
- Ключові слова (5—8 слів) мовою статті та англійською мовою.
- Текст статті.

У статті, згідно постанови Президії Вищої атестаційної комісії України «Про підвищення якості наукових видань, внесених до переліків ВАК України» від 15 січня 2003 р. № 7-05/1, повинні міститися такі елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яку створюється означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного результату дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі; список використаних джерел (оформлюється згідно вимогами, які опубліковані у Бюлетні ВАК України, № 3, 2008).

Згідно нових правил, які враховують вимоги міжнародних систем цитування, автори статей повинні подати список літератури в двох варіантах: один на мові оригіналу і окремим блоком той же список літератури (**References**) в романському алфавіті (**harvard reference system**), повторюючи в ньому всі джерела незалежно від того, чи є серед них іноземні.

Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературну правку статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Надані матеріали не повертаються.

ЖУРНАЛ
УКРАЇН
НАУК
ВИД

ДЕРЖАВ
(постанова
№ 1-05/

В журналі публ
ЕК
ДЕРЖАВ
М

- ТЕЛЕФОНИ ДЛЯ
- ПОШТОВА АДРЕСА
- ЕЛЕКТРОННА

Ще
здійсн

Редак

ДП "П

Перед
агентс

INVESTYTSIYI: PRAKTYKA TA DOSVID

№ 11 / 2015

CONTENTS:

Economy

Bozkhova V., Derykolenko O.

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO FORMING STRATEGY FOR VENTURE INDUSTRIAL ENTERPRISES 4

Zeldis V.

THE USE OF FINANCIAL DERIVATIVES ARBITRAGE STRATEGIES ON SECURITIES MARKET 9

Gnybidenko I.

INVESTMENT IN SOCIAL LABOR SPHERE, THEIR STATUS AND THE IMPACT ON THE TRANSFORMATION OF INSTITUTIONS OF SOCIAL PROTECTION 15

Hopchan V.

CURRENT STATUS AND FUTURE REGULATION OF INVESTMENT IN UKRAINE 20

Demyan Ya.

RESEARCH OF THE COMPREHENSIVE RANKING OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE REGIONS OF UKRAINE 24

Matvejciuk L.

FORMATION OF INFORMATION MODEL FOR INTERACTION BETWEEN LEGAL ENTITIES AND TAX AUTHORITIES 28

Kudinova A.

PRODUCTION AND CONSUMPTION IN THE GLOBAL ECONOMY: THE NATURE OF THE INTERACTION 35

Oksak A.

STATE REGULATION OF MERGERS AND ACQUISITIONS IN UKRAINE 45

Lazeba E.

ECONOMIC INCENTIVES FOR RATIONAL LAND USE AND PROTECTION IN POLTAVSKIY REGION 40

Samofal Y.

EVALUATION OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF COMPANIES IN UNPREDICTABLE ECONOMIC ENVIRONMENT 52

Public administration

Radysh Y., Dolot V., Vasiuk N.

MODERN FOREIGN MANAGEMENT EXPERIENCE FOR LEADERS MEDICAL INSTITUTIONS UKRAINE 58

Riabtsev G.

NEW APPROACHES TO IDENTIFYING AND PROVIDING ENERGY SECURITY OF UKRAINE 62

Kachnyj A.

THE INTRODUCTION OF THE CONCEPT OF "COMFORTABLE CITY" AS THE MOST EFFECTIVE, INTERNATIONALLY RECOGNIZED MECHANISM OPTIMIZATION AND MODERNIZATION OF THE ADMINISTRATIVE-TERRITORIAL UNIT 67

Arkhyrov O., Arkhyrova Ye.

FEATURES OF THE DEFINITION OF THE VOLUME OF INVESTMENT IN PROTECTION OF INFORMATION RESOURCES 71

Vostrikova N., Shpak Y.

ANALYSIS AND OPTIMIZATION OF FUNCTIONS AND TASKS CENTRAL BODIES OF THE EXECUTIVE POWER OF WATER RESOURCES MANAGEMENT IN UKRAINE 75

Fomenko S.

CULTURAL POLICY DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF THE ASSOCIATION AGREEMENT BETWEEN UKRAINE AND THE EU IMPLEMENTATION 82

ПЕРЕДПЛАТА

ВИДАННЯ МОЖНА ПЕРЕДПЛАТИТИ З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ!

— ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ (ТЕЛ. 458-10-73);

— ЧЕРЕЗ ДП "ПРЕСА"
(У КАТАЛОЗІ ВИДАНЬ УКРАЇНИ);

— ЧЕРЕЗ ПЕРЕДПЛАТНІ АГЕНТСТВА: "САММІТ", "ІДЕЯ", "БЛІЩ ІНФОРМ", "KSS", "МЕРКУРІЙ", "ПРЕСЦЕНТР", "ВСЕУКРАЇНСЬКА ПЕРЕДПЛАТНА АГЕНЦІЯ", "ФЛОРА", "ПЕРІОДИКА", "КОБЗАР", "ДІАДА", "ДОНБАС ДЕ-ЮРЕ", "ДІЛОВА ПРЕСА", "ФАКТОР"

Я. Ю. Дем'ян,

ст. викладач кафедри менеджменту та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

Ya. Demyan,

senior lecturer of management and economic process department, Mukachevo state university

RESEARCH OF THE COMPREHENSIVE RANKING OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE REGIONS OF UKRAINE

У статті проаналізовано можливості залучення в країну іноземних інвестицій, що залежить від багатьох факторів, зокрема: правил гри які пропонуються інвесторам, економічних ризиків, політичної та соціальної стабільності. Автором окреслено підходи щодо визначення інвестиційної привабливості України в розрізі її областей. Значна увага при дослідженні інвестиційної привабливості країни чи регіону приділяється інвестиційному клімату. Важливим моментом у процесі прийняття інвестиційного рішення є територіальний аспект, придатність прямих іноземних інвестицій відповідній країні чи області. Запропоновано оцінку рівня інвестиційного клімату з позиції розвитку суспільства в області. Відмічено, що інвестиційні ризики оцінюються з позиції вірогідності втрат інвестицій та доходів, розглянуто інвестиційні ризики та їх складові, а також представлена динаміка середньозваженого значення інвестиційного ризику областей України.

The article analyzes the possibilities of implication of foreign investment, which depends on many factors, including: the rules of the game offered to investors, economic risks, political and social stability. The author outlines approaches to determine the investment attractiveness of Ukraine in the context of its regions. Much attention in the researched of investment attractiveness of the country or region is given to the investment climate. An important factor in the investment decision process is the territorial aspect suitability of foreign direct investment in the country or region. It is offered the estimation of the investment climate from the point of the social development in the region. It is noted that the investment risks are evaluated from the point of the probability of losses of the investment income and are considered to be the investment risks and their components, and the dynamic of the average value of the investment risk regions of Ukraine are represented.

Ключові слова: інвестиційний потенціал, кластерний аналіз, інвестиційний ризик, інтегральний рейтинг, інвестиційна привабливість.

Key words: investment potential, cluster analysis, investment risk, integral rating, investment attractiveness.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасній ринковій системі динамічний розвиток економічних процесів потребує їх детального аналізу, прогнозування та планування. Однією з ключових умов розвитку економіки є активізація інвестиційного процесу. Саме якісний аналіз динаміки фінансового потенціалу інвестиційної діяльності, у певному часовому проміжку, дає змогу своєчасно вносити корективи в інвестиційну політику держави та її регіонів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Фундаментальними та прикладними теоретичними проблемами залучення інвестицій присвячені провідним зарубіжним вченим, таким, як Р. Холт, С. Барнес, Б. Робет, Х. Хельберт, Ф. Котлер. Серед вітчизняних науковців, які займалися вивченням даної проблематики можна відмітити А.А. Пересаду, П.І. Гайдуцького, І.А. Бланк. Питанням формування інвестиційного іміджу

та інвестиційної привабливості економіки України розслідував у свої працях О.В.Гаврилюк, рейтингову оцінку економіки України за рівнем інвестиційної привабливості висвітлювала у своїх працях Н.А. Марченко [1, с. 99; 2, с. 94—100].

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є розроблення методики складання комплексного рейтингу інвестиційної привабливості областей України та виявлення основних шляхів формування сприятливого інвестиційного клімату національної економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Оцінка інвестиційного клімату України та його вплив на динаміку потоків міжнародних інвестицій є актуальною з огляду на трансформаційний характер економіки, різновекторність і непостійність стратегій розвитку [6, с. 502].

Таблиця 1. Рейтинг складових інвестиційного потенціалу областей України, 2013 р.

Області	Споживчий	Трудовий	Виробничий	Інфраструктурний	Фінансовий	Інноваційний	Інституційний	Природно-ресурсний
Івано-Франківська	1	1	1	1	1	3	1	3
Львівська	2	2	2	3	2	1	2	2
Київська	3	4	3	9	3	2	4	4
Кіровоградська	4	3	4	11	4	4	3	5
Донецька	5	5	6	8	5	6	5	6
Дніпропетровська	6	7	5	10	6	5	6	1
Тернопільська	8	6	8	2	8	9	7	8
Черкаська	7	8	7	5	7	8	8	7
Полтавська	9	10	10	4	10	11	9	10
Вінницька	10	9	9	6	9	7	10	9
Запорізька	11	11	11	7	11	10	11	11
Миколаївська	12	12	13	13	12	12	12	13
Хмельницька	13	13	12	12	13	13	13	12
Харківська	14	15	14	14	15	14	14	14
Херсонська	15	16	16	15	16	15	15	15
Волинська	17	17	15	17	14	16	16	16
Одеська	16	14	17	16	18	17	17	17
АР Крим	19	18	18	19	17	18	18	18
Рівненська	18	19	20	18	19	19	19	19
Чернівецька	21	20	19	20	21	20	20	20
Житомирська	20	22	21	22	20	21	21	21
Луганська	23	21	22	21	22	22	22	22
Закарпатська	22	23	24	23	24	23	23	23
Чернігівська	25	24	23	25	23	24	24	24
Сумська	24	25	25	24	25	25	25	25

Україна має 25 досить самостійних областей, які характеризуються різними економічними, соціальними та політичними відмінностями. Враховуючи зарубіжний та вітчизняний досвід, нами розроблена методика складання комплексного рейтингу інвестиційної привабливості областей України.

Згідно з цією методикою для оцінки інвестиційного клімату області розглядаються два ключові параметри:

— інвестиційний потенціал — це сукупність наявних в області факторів виробництва та сфер вкладання капіталу;

— інвестиційний ризик — сукупність змінних факторів ризику інвестування.

Щодо інвестиційного потенціалу, то це кількісна характеристика, яка враховує основні макроекономічні характеристики, насиченість території факторами виробництва (природними ресурсами, робочою силою, основними фондами, інфраструктурою та ін.), споживчий попит населення та інші основні показники. Розрахунок показника базується на абсолютних статистичних показниках.

Сукупний потенціал області включає такі інтегровані його види:

— ресурсно-сировинний — розрахований на основі середньозваженої забезпеченості території області балансовими запасами основних видів природних ресурсів;

— виробничий — сукупний результат господарської діяльності населення в області;

— споживчий — сукупна купівельна спроможність населення області;

— інфраструктурний, де в основу розрахунків покладена оцінка економіко-географічного положення області та інфраструктурної насиченості його території;

— інноваційний — враховується комплекс науково-технічної діяльності в області;

— трудовий, для розрахунку якого використовуються дані про чисельність економічно активного населення та його освітній рівень;

— інституціональний — ступінь розвитку провідних інститутів ринкової економіки в області;

— фінансовий, що виражається через загальну суму податкових та інших грошових надходжень до бюджету з території досліджуваної області.

Таблиця 2. Кореляційна залежність змін інвестиційного потенціалу досліджуваних областей України

Залежність зміни інвестиційного потенціалу областей	Рівняння кореляційної залежності	Тіснота зв'язку, R
Івано-Франківська	$Y = -331,421 + 4,710 X$	0,827
Львівська	$Y = -108,596 + 0,894 X$	0,776
Київська	$Y = -219,557 + 3,442 X$	0,552
Кіровоградська	$Y = -223,1 + 3,175 X$	0,503
Донецька	$Y = -11,488 + 0,655 X$	0,420
Дніпропетровська	$Y = -11,451 + 0,510 X$	0,386
Тернопільська	$Y = -11,692 + 0,496 X$	0,407
Черкаська	$Y = -10,974 + 0,495 X$	0,384
Полтавська	$Y = -10,210 + 0,381 X$	0,368
Вінницька	$Y = -10,0 + 0,426 X$	0,322
Запорізька	$Y = -9,194 + 0,416 X$	0,309
Миколаївська	$Y = -14,210 + 0,181 X$	0,289
Хмельницька	$Y = -45,210 + 1,381 X$	0,264
Харківська	$Y = -15,210 + 1,381 X$	0,259
Херсонська	$Y = -11,210 + 0,881 X$	0,251
Волинська	$Y = -10,220 + 0,981 X$	0,244
Одеська	$Y = -12,0 + 1,981 X$	0,236
АР Крим	$Y = -15,210 + 1,381 X$	0,235
Рівненська	$Y = -11,10 + 0,381 X$	0,221
Чернівецька	$Y = -10,220 + 0,981 X$	0,215
Житомирська	$Y = -10,210 + 0,381 X$	0,197
Луганська	$Y = -10,0 + 0,426 X$	0,186
Закарпатська	$Y = -9,194 + 0,416 X$	0,166
Чернігівська	$Y = -14,210 + 0,181 X$	0,152
Сумська	$Y = -9,194 + 0,416 X$	0,134

Інвестиційний ризик оцінює ймовірність втрати інвестицій та доходу від них. Ризик — характеристика ймовірнісна, якісна. Можна виділити такі види ризику: політичний, який залежить від стійкості обласної влади та політичної поляризації населення; економічний, що пов'язаний з динамікою економічних процесів в області; соціальний, що характеризує рівень соціальної напруги; кримінальний, який залежить від рівня злочинів з урахуванням їх важкості; екологічний, розрахований як інтегральний рівень забруднення навколишнього середовища; фінансовий, який відображає напругу обласного бюджету й сукупні фінансові результати діяльності підприємств; законодавчий — сукупність правових норм, що регулюють економічні відносини на території, місцеві податки, привілеї, обмеження та ін.

Для складання рейтингу нами запропонована методика, заснована на статистичному та експертному підходах. На першому етапі з усіх статистичних показників, що відносяться до того чи іншого виду ризику та потенціалу, за допомогою кореляційного аналізу виділяються найбільш індикативні показники. Після цього методом факторного аналізу визначається вклад кожного індикативного показника в величину відповідного потенціалу чи ризику. На останньому етапі роботи за допомогою методу кластерного аналізу досліджуваних облас-

тей держави ранжовані за потенціалом та ризиком і віднесені до різних типів законодавчого клімату, об'єднані в групи за характером інвестиційного клімату.

Оцінка ваги вкладу кожного виду потенціалу та ризику в сукупний потенціал та сукупний ризик також формується експертним шляхом. Інтегральний рейтинг кожної області згідно з інвестиційним потенціалом розраховується як середньозважене значення питомої ваги кожної області, що досліджується за показниками, які відносяться до кожного з перерахованих вище видів (складових) потенціалу. Значення рейтингу "1" отримує область, яка має найбільший потенціал. Інтегральний рейтинг кожної області за рівнем інвестиційного ризику розраховується на основі середньозважених відхилень значень вибраних показників ризику кожної області від середньодержавного. Значення рейтингу "1" за ризиком отримує область, яка має найменший ризик. За умови, коли фактичне значення статистичних показників у декількох областях однакове, всій групі присвоюється середньогрупове значення рейтингу.

Для оцінки інвестиційного клімату в досліджуваних областях ми використали описані вище методичні підходи.

У процесі дослідження нами використовувалися рейтингові оцінки агентств країни з 2000 по 2013 роки,

при цьому були розраховані рейтингові ранги досліджуваних областей. У таблиці 1 представлено та зміни інвестиційного потенціалу досліджуваних областей.

Аналіз показав, що серед досліджуваних областей склався рейтинг, який практично не змінився за цей період, і мав незначні рейтингові відхилення.

Для більш детальної характеристики інвестиційного клімату в Україні розглянемо складові інвестиційного потенціалу в динаміці за областями (табл. 1). У ній представлені зміни рейтингів, що складають інвестиційний потенціал за досліджуваними областями. З таблиці видно, що перші три місця зайняли Івано-Франківська, Львівська та Київська області.

Базуючись на висуненій нами гіпотезі про взаємовплив інвестиційних потенціалів у рамках областей України, ми провели дослідження кореляційної залежності змін інвестиційного потенціалу в досліджуваних областях (табл. 2). Аналіз виявив одну групу областей, у яких прослідковується пряма залежність між змінами інвестиційного потенціалу. Міцність зв'язків прослідковується як значима, так і не значима.

Найпривабливішими виявились такі досліджувані області України: Івано-Франківська ($R = 0,827$), Львівська ($R = 0,776$), Київська ($R = 0,552$), Кіровоградська ($R = 0,503$), Донецька ($R = 0,420$), Дніпропетровська ($R = 0,386$). Проведений нами аналіз показує тісну позитивну залежність змін інвестиційного потенціалу вказаних областей України з інвестиційним потенціалом областей Запорізької, Харківської, Одеської, Закарпатської, АР Криму, Чернівецької, Херсонської та Житомирської.

Ситуація, що склалася, дозволяє зробити висновки, що проблему підвищення інвестиційної привабливості в 25 досліджуваних областях необхідно вирішувати разом у всіх областях, в іншому випадку потенційні інвестори будуть дуже обережно вкладати свої інвестиції в області України.

Частина областей має нижчу кореляційну залежність між змінами інвестиційного потенціалу областей та інвестиційних ризиків областей. До цієї групи увійшли Запорізька, Львівська, Одеська, Закарпатська, Кіровоградська, Херсонська, Житомирська. Значну міцність зв'язків мають Запорізька, Львівська, Одеська, Херсонська, Житомирська області. Це означає, що наведені області України за інвестиційною привабливістю вступають в конкурентну боротьбу, що також потребує особливих підходів до формування обласної економічної та інвестиційної політики.

ВИСНОВКИ

Інвестиційний клімат країни та областей розглядається науковцями, як правило, з позиції абстрактного стратегічного інвестора, який прагне до прискореного, максимального та стабільного отримання прибутку. Для оцінки інвестиційного клімату області в методичному плані нами розглядаються дві підсистеми як ключові: інвестиційний потенціал як сукупність наявних в області факторів виробництва та сфер застосування капіталу та інвестиційний ризик як сукупність змінних факторів інвестиційного ризику. Аналіз показав, що частина областей має нижчу кореляційну залежність між змінами інвестиційного потенціалу та інвестиційних ризиків областей. До цієї групи увійшли Запорізька,

Львівська, Одеська, Закарпатська, Кіровоградська, Херсонська, Житомирська області. В той же час значну міцність зв'язків мають Запорізька, Львівська, Одеська, Херсонська, Житомирська області. Це означає, що області України за інвестиційною привабливістю вступають у конкурентну боротьбу, що також потребує особливих підходів до формування обласної економічної та інвестиційної політики. Виходячи із вищезазначеного, вважаємо за необхідне розглянути питання взаємозв'язку процесів міжрегіональної конкуренції та її впливу на формування інвестиційної привабливості досліджуваних областей України.

Література:

1. Гаврилук О.В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України / О.В. Гаврилук // Фінанси України. — 2011. — № 2. — С. 99.
2. Марченко Н. А. Рейтингова оцінка України за рівнем інвестиційної привабливості / Н.А. Марченко // Науковий вісник ЧДІЕУ. — 2011 — №2 (10) — С. 94—100.
3. Погорелова Т.В. Аналіз інвестиційної привабливості регіонів України за допомогою статистичних методів / Т.В. Погорелова, Г.Ю. Микитишина // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2014. — № 2 (53).
4. Погорелова Т.В. Статистичні аспекти оцінювання прямих іноземних інвестицій в Україну / Т.В. Погорелова, Т.С. Корольова // Методологія статистичного забезпечення розвитку регіону: монографія / За заг. ред. канд. економ. наук, професора А. З. Підгорногою — Одеса: Атлант, 2012. — С. 72—92.
5. Чернов В.А. Инвестиционная стратегия: учеб. пособие для вузов / В.А. Чернов. — М.: ЮНИТИ — ДАНА, 2003. — 158 с.
6. Швець В.Я. Аналіз інвестиційного клімату в економіці України та шляхи його покращення / В.Я.Швець // Економічний нобелівський вісник. — 2014. — № 1 (7). — С. 502.

References:

1. Gavriljuk, O. V. (2011), "Investment image and investment attractiveness of Ukraine", *Finansi Ukraini*, vol. 2, pp. 99.
 2. Marchenko, N. A. (2011), "Rating score of Ukraine in terms of the investment attractiveness", *Naukovij visnik ChDIEU*, vol. 2 (10), pp. 94—100.
 3. Pogorelova, T. V. (2014), "Investment analysis of Ukraine's regions using statistical methods", *Visnik social'no-ekonomichnih doslidzhen'*, vol. 2 (53).
 4. Pogorelova, T. V. (2012), "Statistical evaluation aspects of foreign direct investment in Ukraine", *Metodologija statistichnogo zabezpechennja rozvitku regionu: (monografija)* // (za zag. red. kand. ekonom. nauk, profesora A. Z. Pidgornogoju), Atlant, Odesa, Ukraine.
 5. Chernov, V. A. (2003), *Investicijna strategija: ucheb. posobie dlja vuzov* [Investment Strategy: academic book for Universities], JuNITI-DANA, Moskva, Rosija.
 6. Shvec', V. Ja. (2014), "Analysis of the investment climate in Ukraine's economy and ways of its improvement", *Ekonomichnij nobelivskij visnik*, vol. 1 (7), pp. 502.
- Стаття надійшла до редакції 27.05.2015 р.